

1:11-13 Test us!

1. Abarbanel, Maayan 5 Tamar 3, pg. 301

וכבר זכרו הרופאים שהמזונות הרעים יוכר הזיקם בהזנת האדם עד ימים י' שאי אפשר שבהם לא יורגש הזיקם בקלסתר הפנים
The doctors have already mentioned that the harm of bad food upon one's nutrition is recognizable by ten days, for it is not possible that the harm will not be sensed in one's face.

2. *Estimating the costs associated with malnutrition in Dutch nursing homes*, Clinical Nutrition 30 (2011)

www.stuurgroepondervoeding.nl/fileadmin/inhoud/verpleeg_verzorging/documenten/kosten_ondervoeding_verpleeghuizen_-_meijers.pdf

Malnutrition was defined according to one of the three following criteria: 1) BMI ≤ 20 kg/m², 2) unintentional weight loss ≥ 6 kg in the last six months or ≥ 3 kg in the last month), or 3) no nutritional intake for three days or reduced intake for more than ten days combined with a BMI of 21-23 kg/m². Risk of malnutrition was defined according to one of the two following criteria: 1) BMI of 21-23 kg/m², 2) no nutritional intake for three days or reduced intake for more than ten days. This operationalization was tested positively for face validity and criterion validity.

1:14-16 Passing the test

3. Abarbanel, Maayan 5 Tamar 3, pg. 302

והמלצר שמע לדבריהם לשים הדבר בנסיון אם למלאת חפץ דניאל ואם מפני תועלת המלצר עצמו שהיה לוקח לעצמו מפת בג המלך...
The waiter heeded them, to put it to a test, whether to satisfy Daniel or to benefit the waiter himself; he would take the king's patibaga for himself.

4. Ibn Ezra to 1:15

ויאמר הגאון זה היה נס גדול ואין צורך כי היו אוכלים אורז... והוא נכבד מאד וערב מן החטה ועושה דם טהור והוא מאכל אנשי הודו ואין להם חטה ונעשו ממנו תבשילים וזה האורז ישגא מאד כאשר יבושל בחלב והכלל כי המעט ממנו משביע... והנה האורז והאפונים הם זרעונים ומבריאם את הבשר ועוד כי כל מאכל שהוא תאוה לנפש יותר יועיל ממאכל שאין הנפש אוהבת אותו...

The Gaon said this was a great miracle, but there is no need. They ate rice, which is highly honoured, sweeter than wheat and producing pure blood. This is eaten by Indians, who have no wheat; cooked foods are prepared with it. This rice expands greatly when boiled in milk. As a rule, a little of it already satiates... Rice and peas are these 'seeds', and they nourish the flesh. Further, any food one desires is more beneficial than food one does not love.

5. Abarbanel, Maayan 5 Tamar 3, pg. 302

לפי שמאכל הבשר והיין עם היותו רב ההזנה והאומץ אין ספק שעם שטיפתו יולדו ממנו חלאים רבים. אמנם מאכל הזרעונים להיותו יותר פשוט היה יותר בריא. ולכן בתחלת הבריאה שלא היו בני אדם אוכלים כי אם מהצמחים ושותים מים היו חייהם ארוכים יותר וכאשר בא נח והותר לו אכילת הבשר והוא הוסיף שתיית היין קצרו ימי חייהם עד הגבול אשר אנחנו בו היום הזה, כ"ש בהדבק בענין הילדים האלה השגחת ד' יתברך וצדקתם של צדיקים וישרם וטוב שאלתם נתקיים בהם דברו יתברך שאמר (שמות כג:כה) ועבדתם את ד' אלקיכם וברך את לחמך ואת מימך והסירותי מהלה מקרבך

Because meat and wine, although nourishing and strengthening, certainly produce many illnesses from immersion in them. However, seeds are more simple, and therefore more healthy. Therefore, at the start of Creation, when people ate only plants and drank water, their lives were longer. When Noach came and meat was permitted, and he added drinking wine, their lives became shorter, to the boundary that exists today. This was certainly so when they received Divine attention; due to their righteousness and propriety, and the piety of their request, Gd's pledge was fulfilled: "You will serve HaShem your Gd and He will bless your bread and water, and I will remove illness from your midst."

1:17-21 And they lived happily ever after

6. Rashi to 1:21

לדברי האומר התך זה דניאל "ולמה נקרא שמו התך שחתכוהו מגדולתו" צריכין אנו לומר שזהו כורש הראשון שלפני אחשורוש ולדברי האומר "שכל דברי מלכות נחתכין על פיו" נאמר כורש זה הוא דריוש השני אחר אחשורוש. ובימי דריוש המדי שהשליכו לגוב אריות לא ירד מגדולתו שנאמר (לקמן ו) "ודניאל דנא הצלח במלכות דריוש ובמלכות כורש פרסאה" למדנו שבימי כורש הראשון היה בגדולה

According to the view that Hatach is Daniel and he was called Hatach because he was cut down [h-t-c], we must say that this was Cyrus I, from before Achashverosh. According to the view that it was because all of the throne's matters were cut [h-t-c] on his word, this was Darius II, who followed Achashverosh. During the days of Darius I, when Daniel was thrown into the lions' den, he did not descend from greatness; see Daniel 6:29.

7. Abarbanel, Maayan 5 Tamar 4, pg. 304

וניצל משם בחמלת ד' עליו לא רצה עוד לעמוד בהיכל המלך ושאל רשות מדריוש ללכת לשבת בשושן ולמות שמה באמרו אליו שהיה כבר זקן ולא יוכל לצאת ולבא במשפטי המלוכה וגם שסגניו היו מקנאים בו

He was saved from there with Divine mercy, but he did not wish to remain in the king's palace. He requested permission from Darius to live in Shushan and die there, saying that he was aged and he could no longer execute the king's instructions, and that the king's officers were jealous of him.

8. Abarbanel, Maayan 5 Tamar 4, pg. 304

שלושת השלמיות שהיו בדניאל פועל וכותב הספר הזה שהם מפאת ייחוסו ומעלת משפחתו, ומפאת קדושתו וטהרתו בעצמו, ומפאת חכמתו וידיעתו העליונה אשר חננו ד' יתברך

This book records Daniel's three perfections: His lineage and great family; his personal sanctity and purity; and his wisdom and higher knowledge, granted to him by Gd.

2:1 Nevuchadnezzar dreams

9. Rashi to 2:1

בשנת שנים לחורבן הבית כך שנויה בסדר עולם וקראו 'למלכות נבוכדנצר' על שהראה זדונו לכנס לתוך דביר מלכו של עולם
It was the second year after the destruction of the Beit haMikdash, as is taught in Seder Olam. It was called "the monarchy of Nevuchadnezzar" because he demonstrated his hubris, entering the palace of the King of the Universe.

10. Abarbanel Maayan 6 Tamar 1

אמרו 'למלכות נ"נ' שיראה סותר לזה כבר פירושוהו יפה מפרשי הנצרים באמרם שנבוכדנצר היה ראשונה מלך בבל בלבד ועלה על ירושלים פעמים שלש ואחרי שהחריבה כבש את מצרים ועמון ומואב וארץ פלשתים וכל הכ"א אומות שזכר ירמיהו (כז) ומלך אז בכיפה... או שאמר 'בשנת שנים למלכות נ"נ' ר"ל למלכו על ישראל וירושלים. וצדק עם זה דברי סדר עולם.

It says 'the monarchy of Nevuchadnezzar', which appears to contradict this. The Christian commentators have explained this well, saying that Nevuchadnezzar was first only the king of Babylon, and then he invaded Jerusalem three times, and after destroying it he conquered Egypt, Amon, Moav, the Philistines and all 21 nations listed by Yirmiyahu, and then he reigned over the globe... Or, it said 'the second year of the monarchy of Nevuchadnezzar' to refer to his reign over Israel and Jerusalem. Thus the Seder Olam's words are justified.

11. Ibn Ezra to 2:1

והנכון בעיני למלכותו על כל הגוים שהזכיר ירמיה שיכבשם אז שקט וחשב מחשבות על משכבו מה יהיה באחרית הימים
It appears correct to me to suggest this refers to his reign over the nations, as Yirmiyahu had predicted he would conquer them. Then he was silent and he thought about the distant future, while lying upon his bed...

12. **ותתפעם** – Bereishit 41:8; Yeshayah 41:7

13. Midrash, Bereishit Rabbah 89:5

רבי יהודה אמר כאן חלמא ידע ופתרוניה בעא גביה ולהלן חלמא ופתרוניה, רבי נחמיה אמר חלום הצלם וחלום האילן, ורבנן אמרי ותתפעם רוחו להלן ליתן גדולה לארבעה כאן ותתפעם רוחו, כדי ליתן חיים לארבעה, ותתפעם ליתן חיים לאחד, כאן על ידי שהוא סמוך לבקר ותתפעם רוחו ולהלן שהוא בא מבערב כתיב ותתפעם רוחו

Rabbi Yehudah said: Here he knew the dream and wanted the meaning; there he wanted the dream and its meaning;
Rabbi Nechemiah said: The dream of the idol and the dream of the tree;
The sages said: There it was to give greatness to four, here it was to give greatness to one. There it was to give life to four, here it was to give life to one. Here it was near morning, there it came in the evening.

14. Abarbanel Maayan 6 Tamar 1

ואולי כיון באמרו 'ושנתו נהיתה עליו' להעיד זמן החלום שהיה החלום אחרי שכבר עברה השינה השקועה כי החלומות הצודקים כמו שהתבאר בטבעיות לא יבאו בהתחלת השינה עם העלאת האדים מהמאכל מהאצטומכא אל המוח אבל יבאו באשמורת הבקר אחרי שקיעת האדים ההם וזהו 'ושנתו נהיתה עליו' כלו' אחרי שכבר היתה השינה

Perhaps 'his sleep was upon him' testified to the time of the dream, after deep sleep had passed. True dreams, as science has explained, do not come at the start of sleep, with the rising of vapours from food in the stomach toward the brain; they come in the morning watch, after those vapours settle. 'His sleep was upon him,' after his sleep.

2:2-13 An Impossible Challenge

15. Rabbi Yaakov Medan, Daniel: Galut v'Hitgalut, pg. 40

עם כל חשיבותו של נבוכדנאצר כשליטו הנגלה של העולם, הוא אינו אלא שפל אנשים, שפרט לכמה רגעים שבהם שיבח את אלוקי השמים, עבד עבודה זרה, גילה עריות ושפך דמים כמעט ללא גבול. עם אדם כזה אין לקב"ה דיבור ישיר, גם לא דרך חלומות.

With all of Nevuchadnezzar's importance as the visible ruler of the world, he was only the lowest of people. Other than for a few moments when he praised the Gd of the Heavens, he worshipped idols, practiced immorality and spilled blood almost without limit. Gd will not have direct communication, even in dreams, with such a man.

16. Ibn Ezra to 2:2

קרא לחרטומים שהם יודעים עיקר החלומות ואיך תראה הנפש חזיונות הלילה גם קרא לאשפים שהם יודעים בדפק הזרוע או במי השתן השתנות הגוף ורובי החלומות הולכים על מתכונת הגוף וקרא גם המכשפים שהם יודעים השעות הראויות לעשות מהם מעשיהם אולי יסתכלו וידעו מה החלום כפי מערכת הככבים בזאת השעה גם קרא לכשדים שהם יודעים העתידות כפי מלאכתם בדעתם מולדי האדם... ועל מבטי הככבים המשרתים ושני המאורות ותקופת השנה והחדש והשבוע והיום והם היו יודעים מולד נבוכדנצר על כן ענו הכשדים תחילה כי הדבר תלוי בהם ובחכמתם כפי דבריהם

He called *chartumim* because they know the essence of dreams and how a spirit will see nocturnal visions. He also called *ashafim* because they know via the pulse or urine the body's changes, and many dreams follow the body's condition. He also called *mechashfim* who know the times that are appropriate for certain deeds, so that they might know the nature of the dream based on the alignment of stars at that time. He also called *kasdim* because they know the future through their acts, knowing human events... and gazing upon the ministering stars and the two luminaries and the seasons and the month and the week and the day, and they know the birth of Nevuchadnezzar. Therefore the *kasdim* answered first, for it depended upon them, their knowledge and their words.

17. Abarbanel Maayan 6 Tamar 1

החרטומים כי להיות החלום דבר טבעי אולי ידעו מחכמתם לעשות במציאות או במחשבה הדמיונית דבר דומה לו ואם האשפים שהם חכמי משפט התכונה לפי שאולי יגידו כפי השאלה ענין החלום והעתיד להיות וכן המכשפים לראות אם ידעו מפי השדים הדבר הזה וכזה בבעלי גורל החול לפי שהם מתפארים בהגדת מחשבת השואל והדברים שבלב

The *chartumim* because the dream was natural and so they might know from their wisdom regarding reality or the associations of imagination; the *ashafim* who are learned in nature, because they might explain the dream and the future based on inquiry; the *mechashfim* to see if they know it from demons, and similarly those who cast lots of sand, who claim they can determine the thought of the inquirer and that which is in the heart.

18. Abarbanel Maayan 6 Tamar 1

שהכשדים חשבו שהמלך חלם חלום מבהיל ומפחיד מאד מורה על קוצר ימיו או על ענין השפלתו או כדומה ולכן לא היה רוצה לגלותו בפני החכמים ההם מצרים פלשתים עמונים ומואבים ומיתר הלשונות

The *kasdim* thought that the king had experienced a frightening dream regarding the brevity of his days or his removal from power or something similar, such that he had not wished to reveal it before those sages – the Egyptians, Philistines, Amonites, Moabites, and speakers of other tongues.

19. Abarbanel Maayan 6 Tamar 1

הוא היה נותן להם לחם חקם בחשבו שהיה ידיעתם וחכמתם אמיתית כדבריהם והם היו מתפארים שידעו להגיד מחשבת השואל ושאלתו אעפ"י שלא יספר בפיו ועתה הורה הנסיון שהבל המה מעשה תעתועים ולכן דן אותם למיתה להיותם משקרים למלכם ולוקחים ממונו במרמה

He fed them, thinking their knowledge was true to their words; they claimed to be able to tell a person's thoughts and his questions without him even stating them. Now, this test showed that it was futile, a trick, and so he sentenced them to death for lying to their king and for taking his money with tricks.

20. Ibn Ezra to 2:11

הם המלאכים העליונים שהם צורת אמת ואינם כגופות והנשמות נגזרות מהן כאור היוצא מהשמש...